

Kwaliteitsindicatoren Farmacie

Dienstapotheken meting over 2023

KNMP

Alexanderstraat 11

2514 JL Den Haag

T 070 37 37 373

E kwaliteit@knmp.nl

I www.knmp.nl

Aan de totstandkoming van deze uitgave is uiterste zorg besteed. Voor informatie die onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaardt de KNMP geen aansprakelijkheid.

Inhoud

Inleiding	4
Kenmerken dienstapothek	6
1 Kwaliteitsindicatoren	
1.1 Aanwezigheid gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem	9
1.2 Structurele registratie van klachten en fouten	10
1.3 Zorg voor het personeel	11
2 Farmaceutische processen	
2.1 Elektronisch ontvangen recepten	13
2.2 Borgen van tijdige receptcontrole	14
2.3 Handelen zonder aanwezig recept of medicatiehistorie	15
2.4 Registratie terhandstelling Uitsluitend Apotheek medicatie	17
2.5 Afleveringen van opioïden	18
2.6 Informeren huisapothek van de patiënt	20
2.7 Toedienlijsten bij thuiszorg	22
2.8 Opvragen van gegevens bij de receptverwerking	23
3 Farmaceutische patiëntenzorg	
3.1 Samenwerking met lokale ketenpartners	24
3.2 Eerste uitgiftebegeleiding inhalatiemedicatie	26
3.3 Controle kinderdosering ondansetron	28
3.4 Beschikbaarheid van labwaarden bij Directe Orale Anti Coagulantia (DOAC)	30
3.5 Ontslag uit het ziekenhuis	32

Inleiding

Apothekers en hun teams werken dagelijks aan het verbeteren van de kwaliteit van de geleverde zorg. Dit dient inzichtelijk gemaakt te worden, bijvoorbeeld door het meten van zorginhoudelijke kwaliteitsindicatoren, door de certificering van de apotheek of met behulp van klanttevredenheidsonderzoek. Deze indicatoren gids beschrijft de zorginhoudelijke kwaliteitsindicatoren voor dienstapotheken, die de KNMP jaarlijks landelijk uitvraagt.

Toelichting op de ontwikkeling van deze set voor dienstapotheken

Sinds 2007 voert de KNMP jaarlijks landelijk een indicatorenvraag bij de openbare apotheken uit. In 2020 heeft een werkgroep van dienstapothekers met ondersteuning van het KNMP-bureau voor het eerst een set kwaliteitsindicatoren specifiek voor dienstapotheken opgesteld. Sindsdien is deze set steeds verder ontwikkeld.

Het bestuur van de Wetenschappelijk Sectie Openbaar apothekers (WSO) heeft deze indicatorensets over 2023 vastgesteld voor de landelijke uitvraag in 2024.

Een nieuwe vorm van kwaliteitsmeting: groeiladders

In deze indicatorenset vragen wij voor het eerst ook de mate van implementatie van complexe organisatorische processen in de dienstapotheek uit. Deze zogenaamde 'groeiladders' laten hierbij behorende relevante aspecten zien. De werkgroep heeft als complexe processen gekozen: 'Samenwerking met lokale ketenpartners', 'Ontslagmedicatie uit het ziekenhuis' en 'Zorg voor het personeel'.

Bij elk proces zijn relevante aandachtspunten benoemd die organisatie behoeven. Hun mate van implementatie in de dienstapotheek wordt gemeten in verschillende fases:

- A Het zich ervan bewust zijn dat dit aandachtspunt van belang is voor de farmaceutische zorg die de dienstapotheek verleent.
- B Er uitvoering aan geven door het aandachtspunt actief naar de praktijk om te zetten met de nodige acties en afspraken.
- C Periodiek, minimaal één keer in de drie jaar, de uitvoering of werkwijze van het aandachtspunt evalueren. Hierbij houdt evaluatie een (informeel of formeel) gesprek met de betrokkenen van het apotheekteam in. Er wordt besproken welke wensen er zijn voor de verbetering van de processen of de nodige kennis of toepassing. Hierdoor kan het team strategische keuzes maken en het proces zoals gewenst gecontroleerd uitvoeren en verbeteren.

Voor elk aandachtspunt vinkt u aan wat voor de dienstapotheek van toepassing is. Hierbij geldt een voorwaardelijke volgorde, dus C kan pas worden aangevinkt als A en B zijn aangevinkt. Als u zich van een aandachtspunt niet bewust bent, vinkt u niets aan.

Ook als een aandachtspunt of proces in een dienstapotheek niet wordt uitgevoerd, vinkt u niets aan in de groeiladder en de bijbehorende indicator. Dit kunt u in de vrije tekst bij de groeiladder verder toelichten.

De vragen en gegeven scores maken inzichtelijk hoe ver de dienstapotheek is in het borgen van de organisatorische randvoorwaarden voor goede acute farmaceutische zorg. Zij worden na afloop van de uitvraag in een benchmarkverslag aan u teruggekoppeld met de door u gegeven scores en het landelijke beeld.

Wie dient deze set kwaliteitsindicatoren dienstapotheken in te vullen?

Deze set is bedoeld voor alle apothekers die in dienstapotheken werkzaam zijn.

De KNMP nodigt de beherend apothekers in dienstapotheken uit, die bij de KNMP-ledenadministratie bekend zijn, om deze set in te vullen. Apothekers die geen uitnodiging ontvangen voorafgaand aan de uitvraag, kunnen zich bij de KNMP alsnog aanmelden via kwaliteit@knmp.nl.

Doelstelling van de landelijke uitvraag

De verzamelde kwaliteitsinformatie is in eerste instantie bedoeld voor de apotheker zelf om inzicht te krijgen hoe deze op betekenisvolle aspecten scoort. Hiervoor worden na afloop van de landelijke enquête benchmarkverslagen verstuurd zodat apothekers zich kunnen vergelijken met de andere dienstapotheken. De scores van de indicatoren zullen niet openbaar beschikbaar worden gemaakt of verstrekt worden aan externen ter vergelijking van de kwaliteit van zorg tussen dienstapotheken. Daarom komt geen van deze indicatoren in aanmerking voor een Openbaar Data Bestand (ODB).

Met een machtiging bij de uitvraag kunnen apothekers hun volledige gegevens delen met de **Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)**.

Met een verdere machtiging hiertoe worden de antwoorden op de kenmerken herleidbaar tot individuele dienstapotheek gedeeld met de Stichting Dienstapotheken Nederland (SDN), bedoeld als input voor het te voeren SDN-beleid.

Kenmerken dienstapotheek

1 Wat is de organisatievorm van uw dienstapotheek?

- Zuivere / volledige dienstapotheek (zelfstandig opererend tijdens ANW-diensten)
- Hybride dienstapotheek als onderdeel van een openbare apotheek (verzorgt naast normale openingsuren ook ANW-diensten)
- Hybride dienstapotheek als onderdeel van een poliklinische apotheek (verzorgt naast normale openingsuren ook ANW-diensten)
- Anders: (optie voor toelichting, max 50 tekens)

2 Openingstijden

A Hoeveel procent van de tijd bent u geopend als de huisapotheek gesloten is?

- Maak een schatting van het percentage: _____ (getal van 0 tot 100%)
- Indien het antwoord bij A = 100%: door na kenmerk 3

B Wat zijn de redenen dat u niet volledig bent geopend indien de huisapotheek dicht is?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

- Financiële redenen
- Organisatorische redenen (zoals gebrek aan personeel)
- Anders:

C Voldoet u ook als u niet volledig geopend bent aan de Bereikbaarheidsnorm punt 2 en 3?

- Ja
- Nee

De Bereikbaarheidsnorm van farmaceutische zorg tijdens ANW-uren van de Stichting Dienstapotheken Nederland luidt:

- 1 Idealiter bevindt zich een dienstapotheek in de directe nabijheid van een huisartsenpost. Waarbij de openingstijden van huisarts en apotheek zoveel mogelijk overeenkomen.
- 2 Indien punt 1 niet haalbaar is, bedraagt de maximale reistijd van de huisartsenpost naar de dienstdoende apotheek niet meer dan 20 minuten per auto. De totale reistijd die een patiënt aflegt van huis via de huisartsenpost tot aan de dienstdoende apotheek bedraagt daarbij maximaal 45 minuten per auto.

3 In die uitzonderlijke situaties waarin zowel punt 1 als punt 2 niet haalbaar blijken, zoeken de lokaal betrokken zorgverleners gezamenlijk naar een passende oplossing om de bereikbaarheid van farmaceutische zorg tijdens de ANW-uren, met behoud van kwaliteit conform vigerende wet- en regelgeving en beroepsrichtlijnen, te waarborgen.

D Licht uw onder C gegeven antwoord kort toe.

3 Wat is de verste afstand in minuten voor patiënten binnen uw verzorgingsgebied uw apotheek te bereiken?

(Te achterhalen als reisafstand via Google Maps of ANWB routeplanner voor het verste punt binnen uw regio, met de auto – zonder files)

_____ min

4 A Wat is de grootte van uw verzorgingsgebied in aantal inwoners?

(Antwoord voor het grootste gebied indien er verschillende situaties zijn bij de openingstijden).

(Schatting op basis van de informatie bijvoorbeeld op Wikipedia; voor meerdere deelgebieden de regio's in Wikipedia separaat opzoeken en bij elkaar op tellen)

_____ aantal inwoners verzorgingsgebied

B Wat is de oppervlakte van uw verzorgingsgebied

_____ km²

(Antwoord voor het grootste gebied indien er verschillende situaties zijn bij de openingstijden).

(Schatting op basis van de informatie bijvoorbeeld op Wikipedia⁵ Binnen welke categorie valt uw huidige WMG-ANZ tarief (exclusief btw)?

- Lager dan € 20
- Tussen € 20 en € 30
- Tussen € 31 en € 40
- Tussen € 41 en € 50
- Tussen € 51 en € 60
- Tussen € 61 en € 70
- Tussen € 71 en € 80
- Tussen € 81 en € 90
- Boven € 90

6 A Vraagt uw dienstapotheek een aanvullend tarief op OTC-geneesmiddelen?

- Ja, altijd (door naar 6c)
- Ja, soms
- Nee

B Wat is de reden dat u niet (altijd) een aanvullend tarief op OTC-geneesmiddelen vraagt?

(Door naar 7)

C Wat is de reden dat u een aanvullend tarief op OTC-geneesmiddelen vraagt?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

- Financiële drempel
- Beleidsmatige keuze
- Anders:

7 Hoe hoog is het gemiddelde bedrag dat u voor het bezorgen van geneesmiddelen tijdens de dienst in rekening brengt?

- Geen aanvullend tarief (bijvoorbeeld indien op uitdrukkelijk verzoek van de arts)
- Tussen € 1 en € 15
- Tussen € 15 en € 25
- Tussen € 25 en € 35
- Tussen € 35 en € 45
- Ander tarief:

- Niet van toepassing, ik bezorg niet of op verzoek van de patiënt voor hun eigen rekening

8 Is uw dienstapotheek gevestigd in de directe nabijheid van een huisartsenpost?

- Ja, binnen ongeveer 300 m
- Nee
- Toelichting:

1 Kwaliteitsmanagement

Indicator 1.1

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Indicator

Aanwezigheid gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem

Kwaliteitsmanagement

Dienstapotheek

Kalenderjaar 2023

Beschikte de (hybride) dienstapotheek per 31 december 2023 over een gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem van het dienstdeel?

- Ja
- Nee

Toelichting

De zorginstelling waar farmaceutische zorg wordt geleverd, beschikt over een certificaat voor het kwaliteitsmanagementsysteem van het dienstdeel (bijvoorbeeld HKZ of ISO). Dit systeem waarborgt dat producten en diensten op consistente wijze worden geleverd en voldoen aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Verhogen van patiënttevredenheid bij een acute zorgvraag en continue verbetering maken onderdeel uit van het kwaliteitsmanagementsysteem.

Bij een 'hybride' dienstapotheek, waar bijvoorbeeld de openbare apotheek over een gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem beschikt, dient binnen dit systeem expliciet aandacht aan de zorgfunctie van de dienstapotheek te worden besteed. Als het dienstdeel niet separaat getoetst is, dient dit beschouwd te worden als niet aanwezig.

Type indicator

Structuur

Indicator 1.2

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Indicator

Structurele registratie van klachten en fouten

Kwaliteitsmanagement

Dienstapothek

Kalenderjaar 2023

- A Wat is het aantal klachten dat u in de rapportageperiode heeft ontvangen over farmaceutische zorg verleend door de dienstapothek?
_____ (Vrije tekst, heel getal tussen 0 en 1000)
- B Heeft u geborgd dat fouten en klachten, die u over de dienstapothek ontvangt, geregistreerd kunnen worden in het kwaliteitssysteem van de dienstapothek?
- Ja
 Nee
- C Zorgt u binnen uw kwaliteitssysteem voor een structurele beoordeling van klachten en fouten met hierbij passende verbetermaatregelen?
- Ja
 Nee
- D Worden door de dienstapothek structureel klachten en fouten verzameld voor aansluitende verbeteracties (bijvoorbeeld met een aparte registratie in het kwaliteitsmanagementsysteem van de dienstapothek)?
- Ja
 Nee

Toelichting

Voor een continue, structurele kwaliteitsverbetering is het belangrijk dat klachten worden bijgehouden en dat er naar verbetermogelijkheden wordt gezocht.

Bij een dienstapothek komen bijvoorbeeld klachten over:

- De vergoedingen (bijvoorbeeld hoogte van het tarief)
- De logistiek (bijvoorbeeld wachttijd of bezorging)
- De afstand tussen de huisartsenpost / spoedeisende hulp en de dienstapothek
- De farmaceutische patiëntenzorg

Type indicator

Informatie (A) , Structuur (B-D)

Indicator 1.3

Toepassingsgebied
Rapportageperiode
Type indicator
Aanleiding

Zorg voor het personeel

Dienstapothek
Kalenderjaar 2023
Groeiladder
De dienstapothek borgt dat er voldoende deskundig personeel tijdens de dienst aanwezig is doordat de dienstapothek

- A Zich bewust is van een aandachtspunt als relevant voor de te verlenen zorg.
- B Uitvoering geeft aan het aandachtspunt.
- C Periodiek de uitvoering / werkwijze evalueert (minimaal één keer in de drie jaar).

Hierbij houdt evaluatie een gesprek in over de ervaringen van het team met het toepassen van de onderwerpen in de praktijk en de wensen voor verbetering. Het gesprek hoeft niet formeel te zijn. Doel is dat punten geïdentificeerd en opgepakt worden om het proces verder te verbeteren.

Aanvinken wat in het algemeen voor de leden van het apothekteam van toepassing is. Hierbij geldt een voorwaardelijke volgorde, dus C kan pas aangevinkt worden als A en B zijn aangevinkt. Vink bij een aandachtspunt niets aan als dit punt nog niet uw aandacht heeft. Voor meer informatie over de groeiladder, zie de inleiding.

1.3 Zorgen voor voldoende deskundig personeel tijdens de dienst door:	A Zich bewust zijn van het belang	B Uitvoering geven aan	C Periodiek evalueren
1.3.1 Er wordt gezorgd voor adequaat opgeleid personeel	☐	☐	☐
1.3.2 Er is geborgd dat het personeel voldoende werkervaring heeft	☐	☐	☐
1.3.3 Er is geborgd dat het personeel van de dienstapothek voldoende is ingewerkt	☐	☐	☐
1.3.4 De kennis van het personeel wordt continu op peil gehouden.	☐	☐	☐
1.3.5 Verantwoordelijkheden met betrekking tot het rooster zijn vooraf afgesproken	☐	☐	☐
1.3.6 Taken en verantwoordelijkheden van het dienstpersoneel zijn schriftelijk vastgelegd	☐	☐	☐

1.3.7	Taken en verantwoordelijkheden van de achterwacht apothekers zijn schriftelijk vastgelegd	☐	☐	☐
1.3.8	Er is een calamiteitenprotocol met betrekking tot specifieke situaties taken, verantwoordelijkheden en processen	☐	☐	☐
1.3.9	Er zijn werkbesprekingen met als doel interne afstemming, evaluatie en kwaliteitsverbetering, met alle medewerkers	☐	☐	☐
1.3.10	Er wordt een veilige werkomgeving geborgd	☐	☐	☐

Toelichting

- 1.3.1 – 1.3.4 Adequaat opgeleid personeel beschikt over een diploma dat voldoende kennis en professionele competenties borgt. Het is van belang dat de kennis van het personeel continu op peil wordt gehouden door middel van diverse scholingsprogramma's. Daarnaast dient het personeel voldoende ingewerkt te zijn in de dienstapothek waarbij beschreven inwerkprogramma's en tussentijdse evaluaties wenselijk zijn. De dienstapothek dient aanvullende eisen te stellen aan de zelfstandigheid van het personeel, omdat zij minder makkelijk terug kunnen vallen op collega's. Hierbij is enige werkervaring in een (dienst) apothek van essentieel belang.
- 1.3.5 Bij het maken van roosters horen ook afspraken bij geplande en ongeplande afwezigheid. Deze zijn vooraf samen met het team opgesteld.
- 1.3.6 Onder dienstpneel wordt verstaan: alle assistentes, apothekers en achterwachtapothekers werkzaam in de dienstapothek. In een dienstapothek kan naast de beherend apothek ook een andere apothek werkzaam zijn. Indien bij een hybride apothek nog een tweede apothek werkzaam is, maar deze niet in het dienstdeel werkt, dan hoeven voor deze apothek de werkzaamheden niet te worden vastgelegd.
- 1.3.10 Hierbij horen maatregelen en afspraken om de veiligheid van de medewerker tijdens de dienst en op de weg van en naar de dienstapothek te borgen.

2 Farmaceutische processen

Indicator 2.1

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Indicator A

Verkorte omschrijving

Doel

Patiëntenselectie

Rapportageperiode

Indicator type

Indicator B

Elektronisch ontvangen recepten

Farmaceutische processen

Dienstapothek

Kalenderjaar 2023

Percentage elektronisch ontvangen recepten binnen 30 recepten van een weekend

Percentage elektronisch ontvangen recepten

Het is gewenst om recepten elektronisch te ontvangen. Dit kan zijn via het elektronisch voorschrijfsysteem of via de zorgmail. In uitzonderingsgevallen kunnen individuele afwegingen gemaakt worden, passend bij bijzondere omstandigheden in de setting van de dienstapothek. Met deze indicator wordt de omvang van elektronische recepten in kaart gebracht.

Let op:

- Deze vraag richt zich op recepten en niet op receptregels of patiënten.
- Deze vraag richt zich niet op OTC-geneesmiddelen.

Teller: aantal recepten uit de noemer dat elektronisch is ontvangen

Noemer: Selecteer 30 opeenvolgende recepten van een weekend naar keuze in de rapportageperiode.

Indien er voor de noemer niet voldoende recepten werden gevonden, selecteer dan andere weekenden totdat 30 recepten behaald zijn.

Kalenderjaar 2023

Proces

Welke voorschrijver stuurt het meest frequent niet-digitale recepten?

- Huisarts
 - Specialist uit het ziekenhuis
 - Instellingsarts
 - Tandarts
 - Psychiater
 - Spoed Eisende Hulp Artsen
 - Andere voorschrijver:
-

Indicator 2.2

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Indicator

Borgen van tijdige receptcontrole

Farmaceutische processen

Dienstapothek

Kalenderjaar 2023

Is geborgd dat recepten uit de avond- en nachtdienst tijdig worden nagekeken door de apotheker?

- Ja
- Nee

Toelichting

Deze vraag richt zich op recepten vallende onder de geneesmiddelenwet en niet op receptregels of patiënten of op 'Over the counter' medicatie (OTC). Onder avond- en nachtdienst wordt de periode verstaan tussen 18.00 en 8.00 uur.

De eindcontrole vindt plaats op de dag van terhandstelling van het product. De eindcontrole voor het terhandstellen gedurende de avond- en de nachtelijke uren vindt uiterlijk de volgende ochtend zo vroeg mogelijk plaats.

Een apotheker controleert persoonlijk of de terhandstelling verantwoord is verlopen. Bij deze controle loopt hij de hiervoor beschreven onderdelen van de terhandstelling na. Hij gebruikt hierbij de in documenten vastgelegde zorg, zoals recepten, rugetiketten, bereidingsbriefjes en signaallijsten. De eindcontrole omvat ook deeltuigiften, bereidingen, Geïndividualiseerde Distributie Vormen (GDV) en zelfzorggeneesmiddelen die zijn vastgelegd in het patiëntendossier.

Type indicator

Structuur

Indicator 2.3

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Aanleiding

Indicator

Handelen zonder aanwezig recept of medicatiehistorie

Farmaceutische processen

Dienstapotheek

Kalenderjaar 2023

Een dienstapotheek dient een duidelijk beleid te hebben voor het verstrekken van medicatie zonder recept.

Levert u receptplichtige middelen af zonder dat er een recept is of inzicht in het historisch gebruik?

- Ja altijd
- Ja, onder voorwaarden
- Nee

Toelichting

Inzicht in historisch gebruik is er bij voorkeur via het LSP. De patiënt dient toestemming te hebben gegeven om het LSP open te zetten voor de dienstapotheek. Hierdoor kunnen de apotheker en zijn medewerkers een eventueel eerder voorschrift van de betreffende medicatie achterhalen. Als dat niet het geval is, zijn uitzonderingen mogelijk waarvoor er afspraken moeten zijn tussen de huisartsen(post) en dienstapotheek.

Voorbeeld van te maken afspraken tussen huisartsen(post) en dienstapotheek uit een regio – het kan regionaal elders verschillend geregeld zijn:

- 1 Patiënt moet een doosje met etiket bij zich hebben (max. 4 maanden oud).
- 2 Alleen chronische medicatie zoals bloeddrukverlagers, cholesterolverlagers worden verstrekt. Voorbeelden van uitzonderingen, die niet worden verstrekt zijn:
 - Pijnmedicatie
 - Slaapmiddelen/kalmeringstabletten
 - Antipsychotica
 - Opiaten
 - AntibioticaRisicovolle stoffen (medicatie waarvoor een autorisatie van een apotheker vereist is, zoals methotrexaat) mogen NIET worden meegegeven. Indien de patiënt niet zonder deze medicatie kan, wordt de patiënt verwezen naar de huisartsenpost.
- 3 De hoeveelheid mee te geven medicatie is maximaal tot en met de eerstvolgende werkdag, waarop de eigen apotheek van de patiënt open is (gemiddeld 1-3 dagen).
- 4 Bij twijfel kan er overleg plaatsvinden met de huisarts of kan de patiënt naar de huisartsenpost worden verwezen.
- 5 De volgende dag levert de huisartsenpost op verzoek van de dienstapotheek digitale manco-recepten, onder vermelding van 'overbruggingsrecept'.

Onderbouwing

De Geneesmiddelenwet zegt in Art 61 lid 9 het volgende:

Het is de apotheker die in een apotheek werkt verboden een

UR-geneesmiddel ter hand te stellen zonder dat een recept is overgelegd. Hij is evenwel bevoegd in spoedgevallen een UR-geneesmiddel ter hand te stellen zonder dat een recept wordt overgelegd, mits hij zich voldoende zekerheid heeft verschaft dat gevaar voor misbruik niet kan ontstaan.

In het T&C Gezondheidsrecht 12. Ter hand stellen zonder recept (lid 9) staat het volgende:

Behoudens spoedgevallen is het apothekers verboden om zonder recept een UR-geneesmiddel aan een patiënt of een beroepsbeoefenaar ter hand te stellen. Een bepaling over de apotheekhoudende huisarts ontbreekt uiteraard. Hij kan zelf het vereiste recept uitschrijven. De apotheker moet zich voldoende zekerheid verschaffen dat er geen gevaar voor misbruik is. Raadpleging van het medicatiedossier is daarvoor niet alleen nuttig maar ook noodzakelijk (Kamerstukken II 2009/10, 29359, 3, p. 8).

Omtrent opiaten is extra waakzaamheid geboden. De KNMP heeft, ook na diverse tv-uitzendingen waar getoond werd dat apothekers (niet dienstapotheken) de fout in gingen, al een aantal keren gewaarschuwd voor handgeschreven opiaatrecepten: niet doen.

Bekijk het dossier opioïden op de KNMP website.

Type indicator

Structuur

Indicator 2.4

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Indicator

Verkorte omschrijving

Doel

Berekening

Indicator

Patiënten selectie

Definities

Geneesmiddelen

Rapportageperiode

Indicator type

Registratie terhandstelling Uitsluitend Apotheek medicatie

Farmaceutische processen

Dienstapothek

Kalenderjaar 2023

Percentage van 10 Uitsluitend Apotheek (UA) verstrekkingen ibuprofen dat in het Apotheek Informatie Systeem (AIS) ingevoerd is op naam van de patiënt.

UA ibuprofen op naam gesteld in het AIS.

Bij medicatie die tot de UA-categorie behoort, wordt van een dienstapothek verwacht dat deze er medicatiebewaking op uitvoert. Dit kan zijn door extra controles en vastlegging in het AIS.

Let op: UAD-verstrekkingen zijn hier buiten beschouwing gelaten.

Teller: Aantal verstrekkingen uit de noemer dat op naam van de patiënt in het AIS is vastgelegd

Noemer: 10 UA-verstrekkingen van UA ibuprofen selecteren tijdens de rapportageperiode

Indien ervoor gekozen is om een assortiment met alleen UAD ibuprofen producten te voeren, is het antwoord op deze indicator in teller en noemer '0'.

M01AE01 (ibuprofen)

N02BE51 (ibuprofen met paracetamol)

UA-middelen met ibuprofen zijn de verpakkingen tabletten/dragees met sterktes:

- 400 mg (> 24 eenheden), of
- die van 200 mg (> 48 eenheden), of
- zetpillen 60 - 125 mg (> 24 eenheden) of
- het combinatiepreparaat Paracetamol/Ibuprofen 500/150 mg.

Bron: Indelingsoverzicht NSAID's College ter Beoordeling van Geneesmiddelen

Kalenderjaar 2023

Proces

Indicator 2.5

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Aanleiding

Indicator A

Afleveringen van opioïden

Farmaceutische processen

Dienstapothek

Kalenderjaar 2023

Een dienstapothek dient een helder en effectief beleid te hebben voor het afleveren van potentieel verslavende medicatie in het algemeen en opioïden in het bijzonder.

Waarover zijn intern afspraken gemaakt en vastgelegd bij recepten met opiumwetmiddelen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- Voor een maximaal af te leveren hoeveelheid
- Voor het meegeven of aannemen van herhaalrecepten
- Voor het overleggen met apotheker bij niet-digitale opiumwet recepten
- Voor opvragen van een origineel recept achteraf bij een elektronisch in manu medici (i.m.m.) recept
- Bij welke indicatie snelwerkende opioïden worden meegegeven

Indicator B

Hoe wordt gehandeld in de gevallen, waarvoor bij A geen afspraken zijn gemaakt?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

- Er wordt niets meegegeven
- Er wordt overlegd met de voorschrijver
- Er wordt overlegd met de achterwacht apotheker
- Er wordt meegegeven zonder overleg
- Anders:

Indicator C

Wordt er aanvullend bij recepten voor opioïden op echtheid gecontroleerd indien het recept is ontvangen buiten het elektronisch voorschrijfsysteem?

- Ja
- Nee

Toelichting

Deze indicator richt zich op opioïden als voorbeeld van potentieel verslavende medicatie. Op deze recepten dienen er aanvullende controles uitgevoerd te worden over de echtheid van het recept, de rationaliteit van de voorgeschreven hoeveelheid en de noodzaak voor de individuele patiënt.

Zie hiervoor ook de Handreiking administratie Opiumwetmiddelen in de openbare apotheek en het KNMP-standpunt onderscheppen opioïden.

Gemaakte afspraken met samenwerkingspartners dienen bij voorkeur in beschikbare protocollen te zijn vastgelegd.

Type indicator

Structuur

Indicator 2.6

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Indicator A

Informereren huisapotheek van de patiënt

Farmaceutische processen

Dienstapotheek

Kalenderjaar 2023

Zijn er afspraken voor het informeren van de huisapotheek over medicatieleveringen als dat niet automatisch gebeurt via het LSP?

- Ja
- Nee

Indicator B

Wordt de huisapotheek geïnformeerd over levering aan een patiënt met een onbekend 'opt-in' indien de patiënt kwetsbaar is en niet benaderd kan worden?

- Ja
- Nee

Indicator C

Wordt een patiënt met een 'nee' bij de 'opt-in' expliciet op zijn eigen verantwoordelijkheid gewezen voor het delen van zijn medicatiegegevens met zijn behandelaars?

- Ja
- Nee

Indicator D

In welke situaties wordt de huisapotheek van een patiënt toch geïnformeerd over de terhandstelling, ondanks er geen 'opt-in' is?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

- Er zijn hierover afspraken gemaakt en vastgelegd met de huisapotheek van de patiënt
- Er is een uitwisseling met de huisapotheek bij een baxter
- Binnen het cluster van apotheken
- Bij verdenking van misbruik
- Bij zorgen over de veiligheid van de medicatie

Toelichting

- Bij A De dienstapotheek informeert de huisapotheek over de terhandstelling. Hiervoor dient een vast protocol beschikbaar te zijn. Als het LSP werkt, krijgt de huisapotheek elektronisch informatie over de terhandstelling. Als dat echter niet kan, dienen aparte afspraken gemaakt te worden. Een stopdatum bijvoorbeeld wordt (nog) niet via het LSP doorgegeven. Daarom moeten hiervoor aanvullende afspraken zijn gemaakt. Eveneens dienen afleveringen van Geïndividualiseerde Distributie Vormen ('baxter') doorgegeven te worden aan de huisapotheek.
- Bij B Dit komt mogelijk voor bij oudere verpleeghuisbewoners, die niet rechtstreeks hierover bevraagd kunnen worden, zodat de 'opt-in' niet bekend is.

- Bij C Als een patiënt er bewust voor kiest om geen 'opt-in' te geven, ligt de verantwoordelijkheid voor het delen van de gegevens bij de patiënt. Een afspraak in de apotheek kan dan bijvoorbeeld zijn om een overzicht aan de patiënt mee te geven over de geleverde middelen, bijvoorbeeld met een dienstbrief.
- Bij D Bij kwetsbare patiënten kan het belang van de medicatieveiligheid mogelijk zwaarder wegen. Informatie over de medicatie kan alsnog worden gedeeld met andere behandelaren.

Type indicator

Structuur

Indicator 2.7

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Routing vraag

Toedienlijsten bij thuiszorg

Farmaceutische processen

Dienstapotheek

Kalenderjaar 2023

Levert uw dienstapotheek direct aan patiënten die thuiszorg krijgen?

- Ja
- Nee, **door naar volgende indicator**

Indicator A

Wordt er bij de beleving aan patiënten die thuiszorg krijgen gewerkt met toedienlijsten voor medicatie die door de dienstapotheek zijn verstrekt?

- Ja, op papier (tijdelijke toedienlijst)
 - Ja, elektronisch
 - Nee
 - Anders:
-

Indicator B

Welke informatie bevatten de door de dienstapotheek verstrekte toedienlijsten?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

- Adresetiket dienstapotheek
 - Telefoonnummer dienstapotheek
 - Naam cliënt
 - Geboortedatum cliënt
 - Voorschrijvende arts
 - Dag van aflevering
 - Meerdere tabellen voor innametijden op meerdere dagen voor een bepaald geneesmiddel (plek om etiket te plakken afgeleverd middel)
 - Mogelijkheid 2e controle paraaf bij risicovol medicijn
 - Anders:
-

Toelichting

Voor de samenwerking met thuiszorgorganisaties zijn toedienlijsten voor de te gebruiken medicatie van de patiënt gewenst (Actiz, KNMP, NVZA, VErenso, BTN, LHV, LOC, NHG, Patiëntenfederatie Nederland, V&VN en Veilige principes in de medicatieketen).

Type indicator

Structuur

Indicator 2.8

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Indicator A

Opvragen van gegevens bij de receptverwerking

Farmaceutische processen

Dienstapothek

Kalenderjaar 2023

Welke gegevens worden gevraagd bij de receptverwerking?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

- Persoonsgegevens / contactgegevens
- Geneesmiddelen in gebruik
- Contra-indicaties
- Intoleranties
- Labwaarden / Gewicht (indien noodzakelijk)
- Anders:

Indicator B

Wat doet u als u niet beschikt over de nodige informatie bij de receptverwerking, waarbij u over dit beleid duidelijke afspraken hebt gemaakt met uw team?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

- Afleveren en eigen apotheek informeren via e-mail/fax bij 'opt-in ja', zodat deze de medicatiebewaking kan doen
- Afleveren en de patiënt erop wijzen de eigen apotheek te informeren i.v.m. medicatiebewaking over de terhandstelling indien 'opt-in nee'.
- Afleveren na uitvragen van actueel medicatiegebruik, bekende contra-indicaties en intoleranties en deze handmatig vastleggen in het dossier van de patiënt
- Niet afleveren
- Anders: (vrije tekst, max 50 tekens)

Toelichting

Bij zowel een volledige als hybride dienstapothek zal doorgaans farmaceutische zorg worden verleend aan passanten. Alvorens tot aflevering over te gaan, dient de apotheek daarom de benodigde ontbrekende gegevens te verkrijgen.

Type indicator

Structuur

3 Farmaceutische patiëntenzorg

Indicator 3.1

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Type indicator

Aanleiding

Samenwerking met lokale ketenpartners

Farmaceutische patiëntenzorg

Dienstapothek

Kalenderjaar 2023

Groeiladder

De dienstapothek werkt samen met andere zorgverleners die belangrijk zijn voor goede zorg tijdens de dienst doordat een medewerker/ vertegenwoordiger:

- A Kennis gemaakt heeft met andere zorgverleners.
- B Uitvoering geeft aan de samenwerking (door bijvoorbeeld laagdrempelig contact, regelmatig overleg en afspraken).
- C Periodiek de uitvoering / werkwijze evalueert (minimaal een keer in de drie jaar).

Hierbij houdt evaluatie in: een gesprek over de ervaringen van alle betrokkenen met de samenwerking en de wensen voor verbetering. Het gesprek hoeft niet formeel te zijn. Zaak is dat punten geïdentificeerd en opgepakt worden om het proces verder te verbeteren.

Aanvinken wat voor de dienstapothek van toepassing is.

Hierbij geldt een voorwaardelijke volgorde, dus C kan pas aangevinkt worden als A en B zijn aangevinkt.

Vink bij een aandachtspunt niets aan als dit punt nog niet uw aandacht heeft. Voor meer info over de groeiladder zie de inleiding.

A, B, C Samenwerking van de dienstapothek met:	A Kennis gemaakt	B Uitvoering geven aan	C Periodiek proces
3.1.1 Huisartsenpost	☐	☐	☐
3.1.2 Spoedeisende hulp	☐	☐	☐
3.1.3 Ziekenhuizen (anders dan SEH)	☐	☐	☐
3.1.4 Openbare apotheken (anders dan een openbare apotheek binnen een hybride dienstapothek)	☐	☐	☐
3.1.5 Instellingsapothek	☐	☐	☐
3.1.6 Thuiszorg	☐	☐	☐
3.1.7 Verzorgingstehuis / Wet langdurige zorg (WLZ)	☐	☐	☐
3.1.8 Geestelijke Gezondheids Zorg (GGZ)	☐	☐	☐
3.1.9 Trombosedienst	☐	☐	☐
3.1.10 Politiebureau en Dienst Justitiële Inrichtingen	☐	☐	☐

Indicator 3.2

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Indicator A

Eerste uitgiftebegeleiding inhalatiemedicatie

Farmaceutische patiëntenzorg

Dienstapotheek

Kalenderjaar 2023

Op welke manier geeft u inhalatie-instructies aan de patiënt zelf die de inhalator komt ophalen?

(Meerdere antwoorden mogelijk, behalve bij niet)

- Mondeling toelichten aan de balie
 - Voordoen van inhaleren aan de balie
 - Papieren instructie meegeven voor inhaleren
 - Patiënt ter plekke zelf laten oefenen met de inhalator
 - Link geven naar film met een instructie
 - Voorlichting geven in de spreekkamer
 - Anders:
-

Niet

Indicator B

Wat doet u in het algemeen als de patiënt niet zelf de inhalator komt ophalen?

(Meerdere antwoorden mogelijk, behalve bij niet)

- Bellen met de patiënt
 - Instructie geven aan degene die de medicatie ophaalt (mantelzorgers etc)
 - Verwijzen naar www.inhalatorgebruik.nl voor een passende instructiefilm en gebruiksaanwijzingen voor de patiënt
 - Anders:
-
-

Niet

Toelichting

Een dienstapotheek dient de nodige informatie bij eerste uitgifte te geven.

Bij inhalatiemedicatie krijgt de patiënt bij voorkeur deze uitleg door een demonstratie van de inhalatietechniek met een voorbeeld inhalator in een separate ruimte.

Als de patiënt zijn medicatie niet zelf ophaalt, dient de dienstapotheek een beleid te hebben voor het overdragen van relevante informatie aan de patiënt. In bijzondere gevallen kan de informatie aan de mantelzorger of verpleging overgedragen worden.

Type indicator

Structuur

Indicator 3.3

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Indicator

Verkorte omschrijving

Doel

Onderbouwing

Berekening

Indicator

Patiëntenselectie

Controle kinderdosering ondansetron

Farmaceutische patiëntenzorg

Dienstapotheek

Kalenderjaar 2023

Percentage van 10 kinderen onder 18 jaar met een aflevering van ondansetron in 2023 waarvoor een berekening van de dosering aantoonbaar is vastgelegd.

Berekenen kinderdosering ondansetron

Juiste kinderdoseringen zijn sterk afhankelijk van leeftijd en gewicht. Verkeerde dosering bij kinderen kan leiden tot een verminderde werking of tot het optreden van (ernstige) bijwerkingen. Hier is gekozen voor ondansetron, omdat uitgiftes van dit middel regelmatig voorkomen bij kinderen. Het is nu – sinds het wegvallen van domperidon – de eerste keuze bij gastroenteritis met dreigende dehydratie.

KNMP-richtlijn 'Medicatiebewaking', Kinderformulatum (voor de keuze van de leeftijdsgrens 18 jaar)

Teller: Aantal verstrekkingen uit de noemer waarvan de berekening van de dosering aantoonbaar is vastgelegd

Noemer: 10 kinderen onder de 18 jaar met een verstrekking van ondansetron in december

De informatie hiervoor kan nog niet geautomatiseerd uit de systemen worden gehaald. Op initiatief van de werkgroep wordt een eerste stap gezet om dit handmatig na te gaan voor een behapbare periode, die betekenisvolle informatie kan opleveren.

- 1 Selecteer kinderen onder de 18 jaar met een aflevering van ondansetron. Start hiervoor in december 2023 (noemer) en ga vervolgens terug in de tijd totdat er 10 patiënten gevonden zijn of januari 2023 is bereikt.
- 2 Achterhaal voor deze personen of de berekening van de dosering aantoonbaar is vastgelegd (teller).
Nota bene: de berekening van de dosering is aantoonbaar vastgelegd door vermelding op het recept 'dosering akkoord' (al dan niet na een interventie).
- 3 Mocht u uit de resultaten van deze steekproef concluderen dat niet alle doseringen aantoonbaar zijn gecontroleerd, loop dan het proces medicatiebewaking/ kinderdoseringen na en neem maatregelen om herhaling te voorkomen

Definities

Geneesmiddel

Ondansetron: A04AA01

Rapportageperiode

Kalenderjaar 2023

Aflevering

Verstrekking van een geneesmiddel in de rapportageperiode

Indicator type

Proces

Indicator 3.4

Hoofdstuk
Toepassingsgebied
Rapportageperiode
Indicator A

Verkorte omschrijving
Doel

Beschikbaarheid van labwaarden bij Directe Orale Anti Coagulantia (DOAC)

Farmaceutische patiëntenzorg
Dienstapothek
Kalenderjaar 2023
Percentage van 30 DOAC-gebruikers waarvoor de dienstapothek beschikt over relevante labwaarden.
DOAC-gebruikers met labwaarden
Bij DOAC's kan een goede medicatiebaking alleen worden uitgevoerd als informatie beschikbaar is over de nierfunctie, diagnose en het gewicht. Deze informatie bepaalt de duur van gebruik en de goede dosering.

Berekening

Indicator

Teller: Aantal verstrekkingen uit de noemer waarvoor informatie beschikbaar was over zowel de nierfunctie en indicatie als ook het gewicht (afhankelijk van de DOAC)
Noemer: 30 gebruikers met een aflevering van een DOAC in december 2023

Patiëntenselectie

De informatie hiervoor kan nog niet geautomatiseerd uit de systemen worden gehaald. Op initiatief van de werkgroep wordt een eerste stap gezet om dit handmatig na te gaan voor een behapbare periode, die betekenisvolle informatie kan opleveren.

- 1 Selecteer alle gebruikers van DOAC's. Start hiervoor in december 2023 (noemer) en ga vervolgens terug in de tijd totdat er 30 patiënten gevonden zijn of januari 2023 is bereikt.
- 2 Achterhaal voor deze personen of de nierfunctie, indicatie en – indien nodig – ook het gewicht beschikbaar is (teller).
- 3 Mocht u uit de resultaten van deze steekproef concluderen dat niet alle doseringen aantoonbaar zijn gecontroleerd, loop dan het proces medicatiebewaking/ kinderdoseringen na en neem maatregelen om herhaling te voorkomen.

Definities

Geneesmiddel
Rapportageperiode
Aflevering
Indicator type

DOACs: B01AE, B01AF
Kalenderjaar 2023
Verstrekking van een geneesmiddel in de rapportageperiode
Proces

Indicator B

Via welke routes verkrijgt de dienstapothek nierfunctiewaarden?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

- Op het recept
 - Laboratorium (bijvoorbeeld Lab4Apo)
 - Zorgviewer
 - Huisartsenpost
 - Ziekenhuis
 - Overige
-

Toelichting

De dienstapothek dient een beleid te hebben om over relevante labwaarden te kunnen beschikken. Voor een juiste dosering en keuze bij DOAC's is informatie over de nierfunctie en soms ook het gewicht nodig.

Type indicator

Structuur

Indicator 3.5

Hoofdstuk

Toepassingsgebied

Rapportageperiode

Type indicator

Aanleiding

Ontslag uit het ziekenhuis

Farmaceutische patiëntenzorg

Dienstapothek

Kalenderjaar 2023

Groeiladder

Het team van de dienstapothek borgt goede farmaceutische patiëntenzorg bij ontslag uit het ziekenhuis tijdens de dienst door dat het team:

- A Zich bewust is van een aandachtspunt als relevant voor de te verlenen zorg.
- B Uitvoering geeft aan de begeleiding van de patiënt bij ontslag uit het ziekenhuis.
- C Periodiek de uitvoering / werkwijze evalueert (minimaal een keer in de drie jaar)

Hierbij houdt evaluatie in: een gesprek over de ervaringen van het team met het toepassen van de onderwerpen in de praktijk en de wensen voor verbetering. Het gesprek hoeft niet formeel te zijn. Het doel is dat verbeterpunten geïdentificeerd en opgepakt worden.

Aanvinken wat in het algemeen voor de leden van het apotheketeam van toepassing is. Hierbij geldt een voorwaardelijke volgorde, dus C kan pas aangevinkt worden als A en B zijn aangevinkt. Vink bij een aandachtspunt niets aan als dit punt nog niet uw aandacht heeft. Voor meer info over de groeiladder zie de inleiding.

A-C De dienstapothek verleent goede farmaceutische patiëntenzorg bij ontslag uit het ziekenhuis door:	A Zich bewust zijn van	B Uitvoering geven aan	C Periodiek intern evalueren
3.5.1 Beschikbaarheid van een actueel medicatieoverzicht (AMO) vanuit het ziekenhuis	☐	☐	☐
3.5.2 Beschikbaarheid van relevante gegevens vanuit LSP of andere bronnen over actueel medicatiegebruik, contra-indicaties, intoleranties	☐	☐	☐
3.5.3 Afspraken met huisapothek bij GDV patiënten: over informatieverstrekking	☐	☐	☐
3.5.4 Afspraken met instellingen: voor aanspreekpunt en telefonische bereikbaarheid voor patiëntgerichte informatie en wijze van levering	☐	☐	☐
3.5.5 Afspraken voor terugkoppeling van informatie aan de huisapothek, die niet via het LSP wordt doorgestuurd	☐	☐	☐
3.5.6 Voeren van een ontslaggesprek om te borgen dat patiënt, mantelzorger of wettelijke vertegenwoordiger op de hoogte is hoe de medicatie te gebruiken	☐	☐	☐

Toelichting

Algemeen: Ontslag van patiënten uit het ziekenhuis vindt plaats op alle mogelijke tijden, vaak buiten de openingstijden van Politheek en Huisapothek. Het maken van afspraken over de handelwijzen kan bijdragen aan een betere begeleiding en veiliger gebruik van medicijnen na ontslag. Voor het gebruik van medicijnen in de toekomst is het van belang dat de huisapothek ook op de hoogte wordt gesteld van de wijzigingen. De kans bestaat anders dat vanuit de huisapothek-historie onbedoeld medicijnen opnieuw worden herhaald.

- 3.5.1 Bij veranderingen in medicatie na ontslag (wijziging doseringen, stoppen medicijnen, starten van nieuwe medicijnen, relevante labwaarden en intoleranties) is de kans op fouten bij het medicijngebruik relatief groot. Daarnaast kunnen ook in de thuissituatie andere medicijnen nog in gebruik zijn. De verificatie bij ontslag is daarom essentieel om duidelijk te krijgen welke medicijnen nu nog door gebruikt moeten worden en welke niet.
- 3.5.3 Afspraken met de huisapothek bij GDV patiënten gaan over:
 - 1 Voor de te leveren hoeveelheden, bijvoorbeeld tot en met de tweede volgende werkdag.
 - 2 Wijze van verstrekking, met nadruk op de in te nemen medicijnen (toedienlijst). Bij doorgebruik van een baxterrol thuis kunnen onbedoeld te veel medicijnen worden gebruikt.
 - 3 Wijze van terugkoppeling naar huisapothek.Dit gebeurt bij voorkeur aanvullend aan het LSP-dossieroverdracht ook via e-mail.
- 3.5.4 Denk aan een onbemande receptie.
- 3.5.5 Denk hierbij aan einddata bij herhaalrecepten of het starten of stoppen van medicatie. Deze dient op een aanvullende manier te worden verstuurd. Deze afspraken kunnen binnen de regio worden gemaakt.
- 3.5.6 Een ontslaggesprek kan ook elders in de zorgketen gevoerd zijn. De dienstapothek vergewist zich ervan of dat gebeurd is en welke (aanvullende) informatie behoeften er zijn bij de patiënt of diens verzorger.

Een nieuwe toedienlijst kan gebruikt worden om alle in gebruik zijnde medicijnen aan te geven. In de praktijk zijn er regelmatig meerdere toedienlijsten aanwezig, die verschillende medicijnverstrekkingen betreffen.

KNMP

Alexanderstraat 11

2514 JL Den Haag

T 070 373 73 73

F 070 310 65 30

www.knmp.nl